

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei, Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Lei, Cu număr 5 Lei. Pentru străinătate pe un an . . 500 Lei.	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edite etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Trăiască Regele! Adunarea Națională Plebiscitară.

In clipele grele pe care Națiunea Română le-a străbătut, dela Rege și Conducător până la cel mai modest cetățean, Monarhia, atât de curat și împlinitor reprezentată prin tânărul Rege Mihai I a fost pentru noi o rază luminoasă și caldă; a fost pentru noi pârgie de sprijin, a fost pentru noi liman al tuturor nădejdirilor de bine.

Infruntând, alături de sbuciumatul și încercatul Său popor urgia celui mai crunt războiu, Regele nostru s'a arătat demn urmaș al regilor Carol I și Ferdinand I, ctitorind alături de Ei noile temelii ale Statului Român.

Cine dintre noi nu își amintește cum alături de bravul Mareșal, Conducătorul Statului, Majestatea Sa a purces să cerceteze frontul, unde pe lângă experiența războinică ce și-a câștigat, a dobândit dragostea și încrederea ostașilor luptători.

Participarea la crâncenul atelier al Europei de mâine, în războiu, alături de bravii soldați, camaraderia pe care a arăta-o soldaților și ofițerilor, sunt tot atâtea calități ce împodobesc pe un Rege al timpurilor noi.

Și, în sfârșit, colindarea spitalelor împreună cu Regina Mamă Elena a contribuit la întărirea și mai mult a sentimentului de curat dinasticism pe care îl avem noi Românii și pe care l-au putut manifesta cu duloșie răniții atâtor spitale vizitate de Majestățile Lor.

La ziua numelui, ce altceva mai cun am putea să urâm Majestății Sale, decât aceea: ca războiul victorios să-l ducă până la capăt, și în mai puțin de un an Majestatea Sa Regele Mihai I să fie „Regele tuturor Românilor”!

DI Mareșal Ion Antonescu a dat o proclamație către țară prin care, arătând realizările de până acum, cheamă întreaga Națiune în adunare obștească plebiscitară pe azi, Duminecă 9 Noembrie 1941.

„Națiunea Română este chemată în Adunare Obștească Plebiscitară, Duminecă 9 Noembrie 1941, pentru a-și exprima aprobarea sau desaprobară asupra guvernării desrobitoare a Mareșalului Antonescu, dela 6 Septembrie 1940 și să exprime încrederea ca Mareșalul Antonescu să procedeze la reforma națională a Statului și la apărarea drepturilor Neamului”. Așa sună articolul 1 al Decretului-Lege de convocare.

Proclamația Mareșalului desrobitor, sinceră și redactată pe tonul neobicinuit al modestiei, al supleței și al unui desăvârșit cavalerism, are darul să cutremure tot mădularul acestei națiuni, căreia până astăzi i se serveau numai droguri politice fără conținut..

Faptele, deopotrivă cele dinlăuntru hotarelor ca și cele neîntrecute fapte de arme din afară, iată, acestea constituie titlul glorios al oricărei orientări de azi și de mâine, a Românilor. Faptele constituie cartea de vizită, ele constituie nimbul Mareșalului, care nu cunoaște altă dragoste decât pe aceea de neam; care nu are dureri și idealuri altele decât acelea ale fraților săi români.

Votul de astăzi, exprimat deschis printr'un românesc „DA” este merit nu să împartă cu poporul o răspundere ce apasă doar pe umerii Mareșalului Antonescu, ci să dea Marelui Conducător siguranța și convingerea, că toți Românii îl urmează, la bine și la rău; că toți Românii privesc cu încredere spre steaua lui!

Biserica noastră ortodoxă, conștientă de inegalatele servicii aduse creștinismului de către Conducătorul Statului Român prin distrugerea comunismului megies, este alături de el, de Mareșalul Antonescu, pe toate drumurile desrobirii!

Raiul bolșevic a căzut.

Pravoslavonica Rusie este cuprinsă de cei fără de lege.

Peste tot hidra satanică și-a întins ghiarele... — din Caucaz până în ghețurile Nordului și din Marea Baltică până la Urali, totul este prefăcut în flăcări și scrum de revoluție.

Incendii, omoruri, violuri și distrugerii pretutindeni...

Hidra satanică se mută apoi pe front și transformă în hoarde diviziile disciplinate ale Țarului. Bășnicul Nicolae al II-lea, cu întreaga lui familie imperială, este asasinat ca un delicvent de rând. Aristocrația este transformată și înecată în propriul ei sânge. Catedralele cu turle aurite sunt transformate în localuri de petrecere. Preoții sunt porniți spre Siberia sau pur și simplu împușcați. Iisus este alungat de pe cuprinsul imensei Rusii. Incepe războiul împotriva lui Dumnezeu... — Anul 1917.

O civilizație nouă trebuie să răsără dintre ruine. O civilizație a cruzimei și a jafului. A haosului. A întunecului. A diavolului... Proletariatul trebuia fericit. Și cu orice preț. Raiul trebuia coborât din cer pe pământ... Urmașii ucigașilor de pe Golgota, siniștrii zidari ai lumii noi, își luaseră această însărcinare.

Focul însă, trebuia întins pretutindeni. Europa, lumea întreagă, trebuia dată pradă flăcărilor. Poporul ales regiza din umbră această uriașă încercare de incendiere a lumii. Pentru început distructivismul iudeo-marxist se îndreaptă împotriva țărilor cu civilizație profund creștină... Sfânta Rusie a fost primul obiectiv. Spania catolică al doilea. Steaua cu cinci colțuri a iudaismului travestit, trebuia să înlocuiască pretutindeni crucea. Pe toate cele cinci continente.

În Rusia, târnăcopul urii lovește cu sete la temelii bisericii creștine. Distrugerea ei trebuia să însemne distrugerea civilizației creștine. Civilizația ciocanului și a secerii trebuia să-și ia locul. Spiritul însă e mutilat. Cisma sovietică apasă deopotrivă asupra robilor din fabrici ca și asupra robilor scrisului.

Al doilea asalt al lui Israel este îndreptat împotriva Italiei, patria catolicismului. Catastrofa este însă înlăturată la timp de voința năpraznică a întregului neam italian, întruchipată într'un singur om: Benito Mussolini. Reacțiunea fascistă a întins o punte de salvare popoarelor secătuite și dezorientate de jertfele marelui război, dând o replică promptă și fermă, de mediteraneană limpezime, comunismului asiatic.

Al treilea asalt al Kominternului a fost dat contra Germaniei. Patria ex-kaiserului Wilhelm, dezorientată și dezorganizată de înfrângere și de guvernele social-comuniste, este gata să alunice în prăpastie. Karl Liebknecht și Roza Luxemburg sunt stăpâni la Berlin în Noembrie 1919.

Walter Rathenau, alt evreu, amenință să ajungă președinte de republică, pentru mai târziu Thelmann, vestitul agitator de masse, să fie gata a începe sovietizarea patriei lui Goethe și a lui Schiller. Întregul neam germanic s'a trezit însă la glasul de tunet al lui Adolf Hitler, zdrobind hidra marxistă și înălțând zid de nepătruns expansiunii moscovite.

Ultimul și cel mai sângeros asalt al iudeo-bolșevismului este îndreptat împotriva Spaniei, care s'a înălțat pe culmi de glorie în istorie, datorită spiritualității latine. Israel își mai adusese aminte că Spania a fost prima țară din Europa care s'a deparazitat, aruncând peste graniță infecția iudaică. Întreaga civilizație creștină a peninsulei iberice trebuia mistuită de flăcări. Spania, obosită părea că nu mai are nimic din grandoarea de altă dată a lui Cid Campeador.

Furia anti-religioasă a vestigiilor — pistoleiros — nu mai cunoaște margini. Bisericile sunt arse, călugări și călugărițe, preoți și episcopi sunt arși de vii. Cadavrele lor sunt profanate și aruncate în noroiul drumurilor. Bibliotecile mănăstirilor sunt prefăcute în scrum. Muzeele și monumentele sunt aruncate în aer. Satele și orașele sunt șterse de pe fața pământului. Femeile și copiii sunt tăiați în bucăți. Fiii aceleiași patrii se vânează ca fiarele sălbatice. Spania este transformată într'o imensă arenă pe care are loc cel mai sângeros spectacol de „corrida“.

Generalul Franco însă, pune ordine în haos, învingând pentru totdeauna fiara roșie.

Acum însă, când războiul dreptății se apropie de sfârșit, potențaii din Kremlin, crezând epuizate diviziile germano-italieue, se pregăteau

să dea asaltul decisiv împotriva Europei. Ocuparea frumoasei noastre Bucovine și a sfintei Basarabii, a fost doar o etapă în iureșul apocaliptic pe care stătea gata să-l deslănțuie Stalin, măcelarul roșu, instrumentul idaismului satanic.

Armatele germane, italiene, române și finlandeze au pornit însă Cruciada împotriva nebuniei roșii. Sosesc legiunile spaniole. Celelalte țări ale Europei își trimit și ele cruciații...

Impărăția secerii și a ciocanului, țara întunerecului, regatul lui Antichrist, părăie din toate încheieturile. Se apropie prăbușirea. Apune pentru totdeauna steaua sovietică.

Pr. Golopența G. Gheorghe.

O întâlnire de preoți.

Orice întâlnire de prieteni e plăcută, dar o întâlnire de preoți parecă le întrece. Nu că aci s'ar depăna mai frumoase aduceri aminte, nici fiindcă preoții — firi mai contemplative și sentimentale — ar pune mai mult accent în retrăirea momentelor fericite din trecut, ci pentru că în urma caracterului complex al misiunii lor, preoții vin ca albinele încărcate de experiență, de nou-tăți, de tot ce umple vieța aceasta cu farmec și armonie.

Trimiși în lume să recruteze aderenți pentru Hristos, deci să îmbie oamenilor mântuire sufletească, preoții înșiși învață în laboratorul complicat și mare al vieții și se desăvârșesc pentru înalta lor chemare. Iar cu ocazia întâlnirilor colegiale, ca aceea de Dumineca trecută, ei nu numai că retrăesc frumoase clipe din viața lor studențească, ci mai vârtos își comunică unii altora din tainele mării lor misiuni, rețete și metode, și simultan își refac — la căldura vetrei școlare de altă dată — avântul care să-i trimită tot mai departe în calea idealului pastoral...

Cei 9 colegi, prot. Iosif Câmpianu, prot. Ioan Oravițanu, prof. Petru Bancea, preoții N. Burdea, Miron Manescu, Petru Șandru, Simion Șandru, Al. Voștinariu și dl. D. Iana, din seia absolvenților Institutului nostru teologic de acum 25 ani s'au întâlnit Dumineca trecută la școala lor din umbra episcopiei.

Sâmbătă s'au prezentat înaintea Prea Sfințitului Părinte Episcop Veniamin pentru a-i exprima sentimente de supunere și alipire, rugând pe P. S. Sa să le patroneze convenirea. P. S. Părinte Episcop a primit cu prietenie această serie care a eșit în vieța sub zodia

unui războiu, ca după 25 ani întâlnirea lor să cadă tot sub zile de războiu. Exprimă bucurie că au aflat de bine să se întâlnească în umbra vlădiciei, acolo unde li s'a dat merindea sufletească pentru ei și pentru cei încredințați lor.

Nu insistăm asupra programului acestei conveniri, în care grija pentru cei vii — începând dela înaintestătorii eparhiei — cât și pentru cei morți, profesori și colegi, a îmbrăcat cele mai alese forme: participarea la sf. liturgie unde unii din ei au servit, pelerinaj la groapa profesorilor decedați, parastas, convenire la școală cu cetirea apelului nominal și lecția model a păr. profesor pens. Dr. Dimitrie Cioloca, masa comună etc. Dar subliniem cu multă satisfacție și bucurie un lucru: patronarea de către Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Veniamin a convenirii, pentru ceace jubilanții preoți se pot mândri și au obligația de a rămâne pururi recunoscători Prea Sfinției Sale.

Liturgia care s'a săvârșit de soborul compus în bună parte din preoții oaspeți, a fost pontificată de însuși P. S. Sa Părintele Episcop. Misionada în Răsărit, apoi alte împrejurări e drept, au făcut cu neputință ca până acum P. S. Sa să poată oficia însuși aducerea jertfei în Catedrală. Cu prilejul sărbătoresc de Duminecă Prea Sfinția Sa a participat, cinstind prezența alor 8 colaboratori de un sfert de veac în via Domnului.

Cu adevărat, cum a nerturisit în cuvântarea Sa păr. protopop Ioan Oravițanu al Bisericii-albe, preoții cari au venit la Caransebeș Duminecă, s'au renăscut sufletește, s'au înviorat: ei au plecat cu puteri noi și cu avânt îndoit la familia mare a credincioșilor păstoriți.

Iubirea care lucrează minuni, după cuvântul P. S. Episcop, a cuprins și a inundat inimile lor... Cinstea și onoarea pe care Pastorul cel mare le-a făcut, i-a subjugat, angajându-i cu tot devotamentul, la lucrul misionar.

Această iubire am desprins-o întocmai ca păr. protopop Câmpianu și preotul Simion Șandru, din prezența P. S. Episcop la desfășurarea întregului program al preoților jubilanți. Cei cari împreună servesc idealul creștin, trebuie să fie reciproc pătrunși de încredere și iubire.

„...Eu așa înțeleg să colaborez cu preoții mei, a spus P. S. S. Părintele Episcop, încadrat de consilieri, secretar, profesori și preoți; servim Biserica lui Hristos, deaceea disciplina și severitatea — când ea s'ar produce — trebuie raportată numai la binele membrilor acestei Biserici, pe care niciodată nu trebuie să-l pierdem dinaintea ochilor noștri...

— Când toți suntem „mădulare ale Trupului“, care este Biserica lui Hristos; când nu ne rușinăm unii de alții, ci dimpotrivă, ne sprijinim, este semn că apucăm pe calea cea bună. Și zicem: Doamne, ajută!

Rap.

Predică

pentru Duminica a XIX-a după Rusalii

(Continuare)

De Pr. Ilie Sirbu parohul Ruschii

Mântuitorul nostru Iisus Hristos prin glasul Evangheliei de astăzi ne spune, prin noua lege a iubirii creștine, că noi trebuie să rodim pe toate terenele vieții, îndeplinind fapte bune în chip nemărginit și în orice împrejurare a vieții ne-am afla. Noi trebuie să realizăm supremul bine posibil și aceasta nu atât pentru folosul și fericirea noastră vremelnică, cât mai vârtos pentru fericirea eternă, din cereasca împărăție a lui Dumnezeu.

Voi — zice Mântuitorul Hristos —: „Iubiți pe dușmanii voștri, faceți bine și dați împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui preainalt, că el este bun către cei nemulțumitori și răi“. (Luca 6. 36).

Această poruncă a Domnului nostru Iisus Hristos a zguduit din temelii lumea veche cu toate concepțiile ei de viață și a ridicat în slavă perpetuă învățătura Evangheliei creștine.

Această poruncă a pus în uimire pe închinătorii de idoli, pe evrei și pe toți necredincioșii, căci nici un legiuitor până la Hristos n'a îndrăznit să legiuiască porunca de a iubi pe vrăjmașii noștri și să facem bine celor ce ne fac nouă rău. Singur Mântuitorul Hristos a fost acela care a statornicit această regulă a iubirii și a și îndeplinit-o atât prin cuvânt, cât și prin faptă. Și dacă omenirea de azi și de totdeauna ar ține cu sfințenie această poruncă împărătească, în lumea aceasta învrăbită în dușmănie pentru lucruri de nimica, omenirea ar putea trăi în pace și bunăînțelegere, ar dispărea cu desăvârșire și pentru totdeauna toată ura, neînțelegerea și vrăjmașia, precum și războaiele dintre neamuri și popoare și o pace trainică, ideală și cerească s'ar sălașlui între toți fiii neamului omenesc. Și atunci pământul s'ar preface în cer, iar omul, această creatură a lui Dumnezeu ar urca cea mai înaltă treaptă a desăvârșirii complete și ar ajunge la maximul de sfințenie dumnezeiască, ar fi asemenea cu Dumnezeu: „Carele răsare soarele său peste cei răi și peste cei buni, și ploauă peste cei drepi și peste cei păcătoși“.

Dar parcă murmur de glasuri potrivnice aș auzi ridicându-se din diferite părți ale lumii zicând: Porunca iubirii creștine propagată de Hristos nu cadrează cu spiritul vremii de azi și-i potrivnică însușirilor firii omenesci și deci e inaplicabilă și de neîndeplinit, azi chiar de s'ar putea realiza și împlini, ar fi o nebunie. Așa cugetă marea majoritate a oamenilor din vremea noastră, dar e foarte greșită părerea lor, căci mă întreb ce-e mai ușor și mai sublim, a iubi sau a vrăjmași; când sufletul omului e liniștit în sinea lui, când omul face binele ori când săvârșește răul? Răspunsul vi-l puteți da singuri cu ușurință, eu susțin numai atâta, că numai cei cuprinși și stăpâniți de robia patimilor urâte, numai cei

cari ascund gânduri rele și viclene în inima lor, numai unii ca aceștia îndrănesc a nesocoti porunca iubirii creștine — în toată deplinătatea ei — dată nouă de Mântuitorul lumii Hristos Domnul.

A spune că a iubi pe vrăjmași și a face bine celor ce ți-au făcut rău, e un ce potrivit firii omenesci, este o mare greșală, pentru că dacă omul s'ar mărgini de a primi ca bun numai și numai ceiace-i în concordanță cu firea sa omenească, ar trebui — în acest caz — să nesocotească o mulțime de fapte bune, așa bunăoară de ar fi neîndreptățit, supărat ori lovit de cineva, el ar trebui ca numai decât să reacționeze într'un fel asemănător căci așa-i dictează firea sa omenească. Dar omul nu trebuie să uite a-și stăpâni și înfrâna firea sa omenească, căci dacă dăm frâu liber însușirilor firii omenesci suntem asemenea dobitoacelor necuvântătoare și în acest caz faptele noastre nu mai pot fi considerate ca fiind rezultatul unor chibzuinți și socoteli raționale.

Omul n'are dreptul să facă numai ceea ce face firea lui și să poruncească să facă, ci trebuie să se ridice prin nobilele sale puteri sufletești mai presus de firea sa. Dacă ar fi după fire, n'ar mai trebui să meargă nimeni la război să-și pună viața în primejdie ori s'o jertfească pentru Tară, familie ori credință străbună. Nu, căci viața fiindu-ne dată de însuși Dumnezeu ca s'o trăim, omul ca și orice altă vietate din fire și-o apără și fuge de moarte. Dar în om trebuie să fie și porniri ideale și nobile, mai presus de pornirile firii sale, și atunci omul numai decât este gata a săvârși fapte cari după fire se par imposibile de săvârșit.

Atunci când vrăjmașii barbarii năvălesc pe pământul sfânt al Tarii tale, când îți pângăresc și batjocoresc credința străbună, îți lovesc familia în însuși existența sa, și îți nesocotesc dreptul proprietății tale, atunci tu frate creștine și române să nu uiți că trebuie să dăm cu toți mai mult ca ori când altădată ce este al Cesariului, Cesariului, iar ce este a lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. (Matei 22²¹).

A spune că a iubi pe vrăjmași și a face bine celor ce ți-au făcut rău, e o nebunie, este și aceasta o greșală de neiertat căci mă întreb, oare ceata apostolilor lui Hristos cu nesfârșitul convoiu de martiri și sfinți, cari ocarăți fiind, grăiau de bine, izgoniți fiind, răbdau, huliți fiind mângăiau pe însuși vrăjmașii lor, fost-au oare aceștia nebuni, ori de ocara lumii. Nu! căci noi vedem cum lumea și acum îi consideră ca fiind cei mai înțelepți dintre oameni, și sunt priviți ca fiind slava și lauda firii omenesci din toate timpurile, căci ei prin porunca iubirii creștine s'au ridicat la cel mai înalt grad de sfințenie, câștigându-și glorie neperitoare ca sfinți ai Bisericii lui Hristos și plăcuți ai Domnului în cereasca sa împărăție.

Iubiților creștini! Ca să împliniți porunca iubirii creștine în toată deplinătatea ei, trebuie mai înainte de toate să alungăm din noi toate îngrădirile potrivnice faptelor bune, și să ne întărim propusul de a face numai binele știind că nimic pe lume nu ne îndreptățește a săvârși răul și a ne feri de facerea binelui.

A iubi pe vrăjmași și a face bine celor ce ne fac răul — după învățătura Mântuitorului Hristos — înseamnă, ca omul să se bizuie pe sine însuși, să desrădăcineze cu desăvârșire din sinea lui boldul tuturor patimilor și al răutăților diferite și așa biruind toată patima și răutatea din el să săvârșească supremul bine posibil. Numai făcând așa se poate ajunge la o biruință deplină asupra firii omenesci și la un îndoit bine și anume, la alungarea otravei răului din om și la îmbălzirea și dezarmarea vrăjmașului, care într'un asemenea caz se

transformă cu ușurință în prieten bun și sincer voritor de bine. Deaceia și zice Scriptura sfântă: „De flămânzește vrăjmașul tău, dă-i pâine, iară de este însetat, adăpă-l; căci aceasta făcând-o, cărbuni de foc aduni pe capul lui“. Iar sfântul Ioan Gură de Aur tâlcuind aceste cuvinte ne spune, că cărbunii de foc de cari grăește apostolul Pavel în acest loc, sunt cărbunii facerilor de de bine cari au puțința de-a aprinde focul dragostei creștine desăvârșite și în inima cea mai rece și împietrită a vrăjmașului. „Nu te lăsa — deci — biruit de rău, ci biruește răul cu binele“. (Rom. 12.²¹).

— Creștinului adevărat nu-i permis a răspăti răul cu rău, lui nu-i permisă răzbunarea nici să țină minte răul, nu. Acestea toate trebuiesc lăsate în grija stărea Domnului, căci numai făcând așa vom bine merita de-a ne numi și considera fiii celui prea înalt.

Omului rănias la firea lui îi pare cu neputință a iubi pe vrăjmași și a face bine celor ce i-au făcut rău. Dar omului credincios, creștinului adevărat acestea îi sunt ușoare, căci cu ajutorul și harul divin toate greutatețile vieții se pot duce cu ușurință la bun sfârșit. „Învățați-vă dela mine“ (Matei 11.²⁹) ne zice Hristos Mântuitorul și în loc de-a ură pe vrăjmașii voștri mai de grabă rugați-vă pentru ei zicând: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac“. (Luca 23.³⁴).

Cosmogonia biblică și teoriile științifice

(Continuare)

De Pr. I Firca

După *Eddington* marile nebuloase stelare le observăm totdeauna în spațiile cosmice cu arșiță arzătoare, acolo unde materia își ia masa ei energetică din eter, care prin această materializare devine mai apoi accesibil simțurilor noastre, cum spune *Wichert* ⁶⁾.

Neexistând dar primordial sub forma de materie, realitatea ultimă a concepției materialiste e un derivat produs prin desfășurare orientată într'un anumit sens a unei alte realități în devenire, ceea ce presupune existența unui agent determinant cel puțin pentru sensul evoluției dacă nu și pentru apariția realității premergătoare materiei. Pe de altă parte stabilirea de știința modernă și a unui ciclu descendent al al acestai proces în sensul materie — energie — eter, denotă însăși distrugerea materiei ca atare și deci limita ei crono-temporală, ceea ce conchide iarăși la contingenta și relativitatea ei.

Cum însă constanța absolută, înfinitatea și veșnicia materiei formează pilonii axiomaticei ai perspectivei materialiste și atee a lumii, asupra acestei chestiuni va trebui să insistăm ceva mai mult, pentru a-i spulbera temeliele.

6. Dovezi despre mărginirea și con-

6) Dr. Riem, idem.

tingența lumii materiale. a) Fundamentul teoriilor materialiste — constanța absolută a materiei — a primit în vremurile mai noi puternice lovituri din partea cercetărilor științifice. Alături de *principiul conservării materiei* s'a formulat și un *principiu al conservării energiei*, cari susțin că atât cantitatea de materie din univers cât și aceea de energie sunt constante.

Ne vom ocupa întâi de valoarea, numai relativă, a celei dintâi afirmații, contrazisă direct de *disociația elementelor radio-active*, cari arată că — departe de a fi constantă cantitativ — materia se degradează și se desagregă, tinzând spre dispariție — ca materie — prin transformarea ei în energie.

Așa că lumile cari par din ce în ce mai stabile pe măsură ce se răcesc, pot deveni instabile, până la complectă lor disociere ⁷⁾. Atomii îmbătrânind, în urma diminuării unei părți din energiă lor intraatomică, își pierd gradat stabilitatea lor. La un moment dat, această stabilitate e atât de redusă, că materia dispare printr'un fel de explozie, mai mult sau mai puțin rapidă. Elementele din familia Radiului oferă în deosebi acest exemplu ⁸⁾.

Intr'adevăr prin disociația radioactivă nu numai că diferite elemente ca *Uraniul*, *Thoriul*, *Actiniul* *Radiul*, trec prin diferite stadii intermediare de desagregare moleculară și simplificare a greutateții lor atomice, ajungând în cele din urmă la faza stabilă de Plumb, Emanație și Helium, (aceste două în urmă gazoase) dar în orice caz tot materie prin proprietățile lor, ci se produc și anumite radiațiuni invizibile, cunoscute sub numele de *Razele β* și *γ* , asemănătoare prin proprietățile lor cu anumite manifestări ale energiei electrice ori magnetice ⁹⁾.

Mari fizicieni, ca *Rutherford* și *Sir William Ramsay*, văd în această desagregare o *ruinare a lumii actuale*, cași filozoful fizician *Gustave Le Bon*. După cum printr'o forță incomensurabilă s'au coagulat acum 300.000 de milioane de ani

7) Gust. Le Bon, op. cit. p. 93.

8) Ibid. p. 94.

9) Razele β nu sunt altceva decât electroni cu sarcini negative iar razele γ sunt identice cu razele γ (Roentgen). cf. și Dr. Ioh. Riem, op. cit. p. 4.) Însăși razele α , cari ca emanații moleculare de Helium sunt încă materie, își transformă energia lor cinetică în cele din urmă în căldură, care e energie proculă în detrimentul materiei, ceea ce explică cum un preparat de radiu e totdeauna mai cald decât mediul înconjurător. (cf. Petru Bogdan, *Radioactivitatea și structura materiei*, Iași 1929, p. 59; Dr. Ioh. Riem, op. cit. p. 1.)

mai înainte — după socoteala celor doi savanți englezi menționați — nici masse de eter spre a da atomi și molecule, tot așa se urmează acum procesul invers de desagregare nu numai moleculară ci și atomică, însăși soarta atomilor fiind pecetluită, prin trecerea lor pe nesimțite, dar sigură, în eterul care ar fi atât început cât și sfârșit al lumii materiale, după părerea și altor savanți ca *Wichert, Nernst, Eddington*¹⁰).

Fenomenele radioactive, interpretate de oamenii de știință pozitivă, infirmă dar teoria veșniciei materiei a filosofilor materialisti. Pământul nostru și corpurile cerești în general, vor pieri prin deslegarea materiei din ele, sfârșind odată așa cum au avut și un început, indiferent dacă acum 300.000 de milioane de ani (pământul) sau mai târziu și iarăși indiferent dacă din condensarea eterului cosmic, sau în altfel.

10) Vezi la F. Bettex, *Creștinismul și Studiul Naturii*, trad. de Pr. Negoită și Pr. Neculai Ionos, Ed. II București, p. 68; cf. Gust. Le Bon, op. cit. pp. 80, 92; etc) Dr. I. Riem, op. cit. p. 5.

Ș T I R I

Nichifor Crainic — Dumitru Neda. Două nume, cu mai mare și cu mică rezonanță sub orizontul românesc. Cu toate acestea cel din urmă se agață de tot ce crede că-i vine bine... ca să țină piept d-lui profesor universitar Nichifor Crainic, membru activ al Academiei Române. Desigur, ca să răspundă punerii la punct, apărută în *Gândirea* și pe care am reprodus-o și noi în ziarul nostru trecut. — Vom reveni de altfel în Nr. viitor.

Expoziția „cărții și artei bănățene“. Din inițiativa Societății Scriitorilor români bănățeni se organizează pe 1 Decembrie a. c. o expoziție a cărții și a artelor bănățene în Timișoara. Gândul este cum nu se poate mai nimerit și mai demn de laudă, și e de data-toria tuturor bunilor bănățeni să sprijinească așa cum știu și cum pot buna reușită a expoziției.

Note oficiale

Nr. 5357 E. 1941

Guvernul Țării prin decretul — lege de sporirea salariilor, a făcut tot efortul pentru îmbunătățirea stării materiale a slujitorilor săi.

Cu toate acestea, singura sporire a salariilor, chiar dacă ar satisface la început nevoile imediate, — nu este o măsură suficientă pentru ocrotirea claselor cu venituri fixe, dacă nu se procedează în același timp la stabilirea unui

echilibru între situația prețurilor și regimul salariilor, asigurându-se cu alte cuvinte o stabilizare a prețurilor produselor de primă necesitate, deoarece o nouă urcare de prețuri care ar urma majorării salariilor ar duce la nevoia unei alte sporiri da salarii astfel că proplema ar rămâne mereu deschisă, ducând la o turburare adâncă în viața economică și la o stare permanentă de neliniște socială.

În această situație, guvernul aluat măsuri pentru înfrânarea speculei prin Decretul-lege „activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sombotajului economic“ și un altul pentru „stabilizarea prețurilor“ având drept scop menținerea prețurilor în special la articolele de prima necesitate.

De aceia Domnul Ministru al Culturii Naționale și al Cultelor, General R. Rosetti, cu ordinul circular Nr. 55.170/1941 prețuind deosebitele însușiri de care în orice împrejurare au dat dovadă atât corpul didactic cât și clerul, face apel și de data, aceasta, ca fiind și în interesul fiecărui slujitor, aflat fie în slujba școlii, fie în cea a bisericii, ca fiecare în cercul său de copetință, să clarifice tuturora înțelesul și însemnătatea acestor legiuiri, — la aplicarea cărora suntem cu toții deopotrivă interesați și să semnaleze de îndată organelor ce vor fi însărcinate cu supravegherea executării dispozițiilor respective, orice abatere sau șovăire ce ar constata, ca astfel să contribuie fiecare cu obolul său la opera de așezare morală a comerțului, pe care guvernul Țării o întreprinde și care are de altfel în vedere tocmai ocrotirea intereselor salariaților publici.

Cele de mai sus se comunică Cucernicilor noștrii preoți și protopopi spre știre și conformare Caransebeș, la 23 Octomvrie 1941.

Episcopul :
† VENIAMIN

Secretar eparhial :
Pr. P. Toma

Nr. 5412 B. 1941.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, subsecretariatul Cultelor și Artelor cu adresa Nr. 53.210/1941 ne face cunoscut că potrivit hotărârii luate în ședința Consiliului de Miniștri de Marți, 53 Septemvrie a. c. Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale este un organ de Stat, iar nu o societate particulară.

În consecință orice abatere se va săvârși împotriva acestei instituțiuni va fi sancționată conform legilor în vigoare, pentru nerespectarea autorității Serviciilor Publice.

Caransebeș, la 22 Octomvrie 1941.

Episcopul :
† VENIAMIN

Secretar eparhial :
Pr. P. Toma

Concurs

Consiliul parohial din comuna Dragomirești protopresbiteratul Lugojului, publică concurs pentru ocuparea parohiei de clasa III, devenită vacantă prin pensionarea preotului Ioan Jurca, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

I. Beneficii:

1) Sesiunea Parohială contrasă în extindere de 64 jugăre:

- 2) Un intravilan de 100 st. □;
- 3) Un intravilan de 800 st. □;
- 4) Stola uzitată.

Nefiind casă parohială, alesul se va îngriji singur de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul este îndatorat a-și îndeplini toate datorințele preoțești și pastorale. A predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Toate impozitele după toate beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât ar avea cvalificația recerută pentru parohii de clasa III-a precum și binecuvântarea Prea Sf. Părinte Episcop eparhial, își vor înainta cererea adresată consiliului parohial din Dragomirești, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral al Logojului.

Reflectanții se vor prezenta cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual în sf. biserică din Dragomirești, spre a-și arăta dexteritatea în tipic, cântare și oratorie nu însă în ziua alegerii.

Dragomirești, din ședința Consiliului parohial, ținută la 17 August 1941.

Președinte:

Ioan Jurca m. p.

Secretar:

Ilie Bărbănuș m. p.

În conțelegere cu protopresbiterul: **Dr. Aurel Mihaescu.**

Nr. 4429 B. ex. 1941.

Acest concurs se aprobă și publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei consistorial ddt. 3 Martie 1914 și respective 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B. Ex. 1914, ridicat și la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. 33 ex. 1914, Nr. 358/1928 13 Noemvrie 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 4 Octomvrie 1941.

Episcopul:

† **VENIAMIN**

Consilier referent:

Prot. ic. stfor R. G. Ancușă

2-3

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2757 B. din 5 Iunie 1940 se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în „Foaia Diecezană“ pentru postul de preot la parohia de cl. II-a din comuna Ohaba-Mâtnic protopresbiteratul Caransebeș, devenită vacantă pe urma repaosării preotului Ion Lăpăduș.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 59 jug. 1119 stj. □.

2. Birul parohial uzitat.

3. Venitele stolare uzitate.

2. Nefiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datorile parohiale, a predica regulat în sf. biserică în fiecare Duminecă și sărbătoare, a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. II-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Ohaba-Mâtnic, prin Prea On. Oficiu Protopresbiteral al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștiințare a prea on. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Ohaba-Mâtnic, din ședința Consiliului parohial ținută la 26 Ianuarie 1941.

Președinte:

Pr. Iova Drăghina

adm. parohial

Secretar:

I. Cornean

În conțelegere cu oficiul Protopresbiteral din Caransebeș:

Caransebeș, la 25 Februarie 1941.

În baza ordinului Ven. Consiliu eparhial Nr. 4498 B. ex 1940, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pentru postul de preot la parohia ort. rom. de cl. I., din comuna Iam, protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă pe urma pensionării preotului Ștefan Otonoga.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estenziune de 32 jughere
2. Casa parohială cu supraedificate.
3. Venitul stolar uzitat.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catihiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea o calificare recerută pentru parohii de cl. I., precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Iam prin Prea On. Oficiu protopopesc al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicicum în ziua de alegere.

Iam, din ședința consiliului parohial, ținută la 27 Februarie 1941.

Președinte: L. S. Secretar:
Iancu Berlogea Toma Surlaș
adm. par.

Nr. 866 ex. 1941.

În conțelegere cu Oficiul protopopesc:

Ioan Oravișan,
protopop.

Nr. 2300 B. ex. 1941.

Acest concurs se aprobă și se dă spre publicare cu aceea — că în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B, ridicat și la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex. 1914, precum și avându-se în vedere deciziunea Consistorului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noembrie 1929 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 15 Mai 1941.

2—3

Președ. Cons. eparh:
Prof. R. G. Ancușa
cons. ref. eparh.

Secretar:
Pr. Petru Toma

În baza ord. Ven. Cons. eparhial No. 2836 B. din 28 Mai 1941 se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh, la parohia vacantă de clasa I din comuna Lăpușnicul-Mare protopresbiteratul Mehadiiei cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” pe lângă următoarele:

Beneficii:

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jughere pământ arabii și lânțe.

2. Salar de 300 Lei anual plătit în rate lunare ca o răscumpărare a stolei dela botez și înmormântări.

3. Locuință în natură împreună cu grădina de legumi.

4. Alte venituri conform uzului.

II Indatoriri:

1. Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate îndatoririle preoțești și pastorale, a predica regulat în Duminici și sărbători și a catehiza în școala primară fără nici o altă remunerație.

2. Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită cererile **adjustate** cu documentele prescrise Prea Onor. Oficiu protopresbiterat ort. rom. al Mehadiiei la Orșova, adresate către consiliul parohial din Lăpușnicu-Mare, având și învoirea Prea Sfințitului Episcop.

Reflectanții se vor prezenta în Sf. biserică în vreo Duminică sau sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, în cântare și tipic cu prealabila încuviințare a Prea Onor. Protopresbiter tractual, dar nicicum în ziua alegerii. Lăpușnicu-mare, din ședința consiliului parohial ținută la 17 August 1941.

Președinte: Pr. Ioan Goanță adm. par.
Secretar: inv. dir. A. Zaberca

În conțelegere cu mine:
Iosif Câmplanu
protopresbiter.

3—3

La Librăria Diecezană din Caransebeș

se află de vânzare:

Smirnă kgr. à 440 lei,
Tămâie (lacrimă) „ „ 340 „